

PROVA D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT PER A MAJORS DE 25 ANYS
PRUEBA DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD PARA MAYORES DE 25 AÑOS

Assignatura/Asignatura: **Filosofia/Filosofía**

Convocatòria/Convocatoria: **2010-11**

60 minuts/60 minutos

Instruccions:

L'alumne ha d'elegir UNA de les dues opcions següents

OPCIÓ A

Text

—En aquest cas, admeteu íntegrament els arguments anteriors, o uns sí i altres no?

—Uns sí, però altres no —van dir.

—Què dieu, llavors, d'aquell raonament en el qual afirmàvem que aprendre era un record, i que, sent així, era necessari que la nostra ànima existira en un altre lloc abans de ser encadenada al cos?

—Jo, per la meua banda —va respondre Encebis—, si llavors em va deixar convençut d'una manera meravellosa, ara també continue aferrat a aquest argument com a cap altre.

— I, per cert —va dir Símmies—, també jo em trobe en aquest cas, i em sorprendria molt que canviara alguna vegada d'opinió sobre aquest assumpte.

—Doncs, per necessitat, oh hoste tebà —va reposar llavors Sòcrates—, has de canviar d'opinió, si és que persisteix la creença que l'harmonia és una cosa composta, i l'ànima una harmonia constituïda pels elements que hi ha en tensió en el cos. Doncs, sens dubte, no et consentiràs a tu mateix dir que l'harmonia estava constituïda abans que existiren els elements amb els quals s'havia de compondre. Ho consentiràs per ventura?

—De cap manera, Sòcrates —va respondre.

—T'adones, llavors —va continuar Sòcrates—, que és sostenir això la conseqüència a la qual arribes quan afirmes, d'una banda, que l'ànima existia abans fins i tot de venir a parar a la figura i al cos de l'home, i, d'una altra, que estava constituïda per elements que encara no existien? Doncs efectivament, l'harmonia no és una cosa de la mateixa índole que allò amb què la compares, sinó que primer naix la lira, les cordes i els sons, sense estar encara harmonitzats, i el que es constitueix en últim terme i primer pereix és l'harmonia. Així que com pot estar d'acord la teua afirmació amb aquella altra?

—No hi podrà estar de cap manera —va respondre Símmies.

—I això que —va dir Sòcrates—, si a alguna afirmació li convé estar-hi d'acord, és precisament a la que tracta de l'harmonia.

— En efecte, li convé —va dir Símmies.

— Però aquesta teua no ho està. Així doncs, mira quina d'aquestes dues afirmacions esculls, que aprendre és un record o que l'ànima és una harmonia

PLATÓ, *Fedón*, 91e-92c, traducció de Luis Gil, Alianza, Madrid, 2000. [traducció]

Qüestions

1. Comentari de text (amb un valor màxim de 7 punts):

TEMA «La teoria del coneixement en el Fedó platònic»

Per a fer el comentari s'han de seguir certs criteris d'anàlisi. Ací se'n suggereix un, entre altres possibles:

- Introducció: localització del tema o assumpte principal que es tracta en el text (màxim 1 punt)
- Presentació del context històric: circumstàncies socials, polítiques, científiques... de l'època en la qual escriu l'autor (màxim 1 punt)
- Context polèmic en el qual s'insereix el text, per contraposició a altres autors, o des de la perspectiva del mateix autor, antecedents i influències... (màxim 0,5 punts)
- EXPOSICIÓ DEL TEMA (màxim 4 punts)
- Conclusions, projecció de les qüestions plantejades en l'actualitat... (màxim 0,5)

2. Qüestionari (amb un valor màxim de 3 punts)

Termes del text:

a) Definiu el concepte *record* (0,75 punts)

b) Quin sentit té en Sòcrates / Plató *harmonia*? (0,75 punts)

Termes fora del text:

c) Significat de *idea* en Plató (0,75 punts)

d) El mite escatològic del Fedó (0,75 punts)

OPCIÓ B

Text

L'últim dia havíem començat la definició de la vida de la manera ràpida a què ens obliga la pressa. És possible que us sentíreu desorientats, perquè el que anàvem dient era trivial. Però això vol dir que era evident, i a les evidències ens atenim. La vida no és un misteri, sinó tot el contrari: és un fet patent, el més patent que existeix —i de tant que ho és, de tan transparent, ens costa treballs parar-hi esment. La mirada ens fuig més enllà, cap a savieses problemàtiques, i hem de fer un esforç per a aturar-la sobre aquestes evidències immediates.

Així, és evident que viure és ser al món. Si em trobara, en principi, només amb mi, jo existiria, però aquesta existència no seria viure —seria l'existència merament subjectiva de l'idealisme. Però —ací està— és fals que jo pugui trobar-me solament a mi mateix —perquè quan descobreixo el meu jo, el mi mateix, trobo que aquest consisteix en algú que s'ocupa amb el que no és ell, amb altres entitats—, les quals a més es presenten reunides i com articulades entre si i enfront de mi en la forma de contorn, d'unitat envoltant, de món on joestic —i hiestic no jaient i inert, sinó aclaparat per aquest món o exaltat per ell. Món és, doncs, allò que trobo enfront meu i al voltant meu quan em trobo a mi mateix, allò que per a mi existeix i sobre mi actua patentment. Món no és la natura, el Cosmos dels antics que era una realitat subsistent i per si, del qual el subjecte coneix aquest tros o aquell altre, però que es reserva el seu misteri. El món vital no té cap misteri per a mi, perquè consisteix exclusivament en el que advertisc, tal com ho advertisc. En la meua vida no intervé sinó allò que s'hi fa present. El món, en suma, és el viscut com a tal. Suposem que el meu món es componguera de purs misteris, de coses emmascarades, enigmàtiques —com el món de certes pel·lícules americanes. Doncs bé, això, que eren misteris, que eren enigmes, em seria present, evident, transparent i actuaria sobre mi com a tal misteri i tal enigma; i hauria de dir: el món en què visc és un indubtable i evident misteri, m'és palès el seu ésser, que consisteix en misteriositat, i seria exactament la mateixa situació que si diguera: el món és blau o groc.

L'atribut primer d'aquesta realitat radical que denominem «la nostra vida» és el fet d'existir per si mateixa, assabentar-se de si, el fet de ser transparent davant de si. Només per això és indubtable ella i tot el que forma part d'ella —i només perquè és l'única indubtable és la realitat radical.

JOSÉ ORTEGA Y GASSET, *¿Qué es filosofía?*, XI, col·lecció «El Arquero», Revista de Occidente, Madrid, 1966, pàg. 242-243. [traducció]

Qüestions

1. Comentari de text (amb un valor màxim de 7 punts):

TEMA: «La realitat radical»

Per a fer el comentari s'han de seguir certs criteris d'anàlisi. Ací se'n suggereix un, entre altres possibles:

- Introducció: localització del tema o assumpte principal que es tracta en el text (màxim 1 punt)
- Presentació del context històric: circumstàncies socials, polítiques, científiques... de l'època en la qual escriu l'autor (màxim 1 punt)
- Context polèmic en el qual s'insereix el text, per contraposició a altres autors, o des de la perspectiva del mateix autor, antecedents i influències... (màxim 0,5 punts)
- EXPOSICIÓ DEL TEMA (màxim 4 punts)
- Conclusions, projecció de les qüestions plantejades en l'actualitat... (màxim 0,5)

2. Qüestionari (amb un valor màxim de 3 punts)

Termes del text:

- a) En quin sentit difereixen *existir* i *viure* (0,75 punts)
- b) Significat del concepte *món vital* (0,75 punts)

Termes fora del text:

- c) Significat de *raciovitalisme* (0,75 punts)
- d) Expliqueu el conegut sintagma d'Ortega: «Jo sóc jo i la meua circumstància» (0,75 punts)